Karikatür

HARP ALEVLERİNDEN UZAKTA:
Türkiye Cumhuriyeti — Ay yıldızımın yüksekliğini şimdi anlıyorum!..

— Gazetede sulh kokusu arıyorum..
— Aman bulursan bir şişe de bana alıver!..

ANKARA MEKTUBU

AH ŞU HARP BİR BİTSE:

Evvelce göğsümüzü gere gere girdiğimiz mağazalara artık süklüm püklüm girer olduk. Sorduğumuz fiyatlara aldığımız cevaplar bize önceden malûm olmıya, dehşet vermiye başladı.

Şöyle yallah deyince birkaç kilosunu birden aldığımız şeker, pirinç gibi maddelerin şimdi en kabadayı zamanlarımızda bir kilosunadn yukarı çıkamıyoruz. Karşılarına ürkerek girdiğimiz dükkâncılar bize artık fevkalbeşerler gibi görünüyor.

Ciğerciler, sebzeciler bile bakkallar kadar azametli oldular. «Var» veyahut «yok» dediler mi o akşamki rızkınızı tayin edebiliyorlar. Ya, alamadığınız etten sonra ciğeri de bulamıyor, yahut, patatesi de alamıyarak mideniz yarı dolu bir halde sofradan kalkıyorsunuz. Her şey bunun gibi.

Ama, bu bizim için veyahut veresiyeciler için. Para varsa, mesele yok, her şey var; o zaman benim gibi değil, ısmarlama ayakkabı yaptırır, bunu bulduk diye iki numara fazlasını almıya mecbur olarak sokaklarda farta furta sürtmez, bir numara küçük pijama alarak evde düttürü leylâ gibi gezmezsiniz. Zenginin yakışıklılığı biraz da giyim kuşamdandır. Terzi onun için, kunduracı, gömlekçi onun için, onun yakışıklı olması için çalışır.

Harp ortadan taksiti kaldıralı fukara terziyi unuttu. Sokaklarda yüzlercesine rasladığımız biçimsiz vücutlar anasından öyle doğmadılar, hazır elbisecilerin elinde bu hale geldiler. Harp bir bitse bu kanburlar düzelecek, bu nasırlar iyileşecektir.

O zaman yine kametimiz dosdoğru bakkala girip emir vereceğiz ve eskiden olduğu gibi esnafı karşımızda ellerini oğuştururken göreceğiz. Ah şu harp bir bitse yoksa..

★

NEZLEYE KARŞI TOZ PEMBESİ:

Aksıra tıksıra gidiyordu. İğildim yüzüne baktım, eski bir dost:

— Ne o, dedim, Bu ne hal?

— Ne olacak, dedi. Nezle, öksürük. İnsan ihtiyarlayınca derisindeki delikler de mi büyüyor nedir? Pencereleri henüz takılmamış binalar gibi rüzgâr bir taraftan girip öbür taraftan çıkıyor ve insanı bu hale getiriyor işte.

Cebinden ponje patisinden mamul ve toz pembesi renkte bir mendil çıkararak burnunu sildi. Ben:

— Aman, bu nerenk? Vaktile bu rengi sevgililer name zarf kâğıdı için intihap ederlerdi.

Dedim. Yüzüme şöyle bir baktı ve söylendi:

— Evet, gençken öyle idi. Fakat insan ihtiyarlayınca da o rengi bu işlerde kullanıyor işte.

Ayrılırken dedim ki:

— Bu nezleye mendil de yetişmez. Baksana, burnun Seyitahmet deresi gibi akıyor. Bari bir arşın tülbent alsan da parça parça kullansan.

Şöyle manalı manalı yüzüme baktı ve son cevabı da şu oldu:

— Ara bakalım tülbendi, diri burnu değil, ölü çenesi için bulabilir misin? Hani şöyle parça parça keserek kullanmıya kâğıt bile yok. Mübarek deliklere mantar tıkayım desen o da yok. Hadi Allaha ısmarladık kardeşim.

★

RADYOYA ZARİF BİR HİCVİYE:

Şu bizim hoş olduğu kadar tehlikeli, patavatsız olduğu kadar zarif, şiddetli olduğu kadar da ince Meki Sait Esen yok mu? İşte bu gazeteci arkadaş, gazeteci olduğu kadar muharrir, muharrir olduğu kadar edip, edip olduğu kadar da şairdir.

Mübarek ince lâtifeleri çok sever. Üşenmemiş ve geçen gün bir şiir yazmış. Buna radyo için methiye mi desem, zemmize mi desem bilmem. Ben bir kopyasını aldım ve müsaadesini de rica ederek işte aşağıya yazıyorum. Vebali de, sevabı da Mekiye aittir:

Radyo bir teknik işi
Kavrıyana aşkolsun,
Tekniği keklik işi
Avlıyana aşkolsun..
Delideniz aktörü
Galip Ataç doktörü,
Vedat Tör direktörü
Dinliyene aşkolsun..
Amerikan kimgili
Hacıbaba zenbili,
Kuş dili, kepçe dili
Anlıyana aşkolsun..
Bazan dövünür gibi
Bazan dökünür gibi,
Şu Fuat Münir gibi
Yanlıyana aşkolsun..
Başı yok bir sürü kol
Tiyatro da ayni yol,
Mmağın toprağı bol
Benliyana aşkolsun..
Selim çeker her sabah
İceriden; «illâllah»,
Dışarıdan; «maşallah»
Benden yana aşkolsun..

(Devamı 5 nci sayfada)

Biletçi — Bayım bozukluk yok.
Müşteri — Darısı tramvaylarınızın başına!..

No. 335 CİLT: 13 SENE: 7 FİYATI 10 KURUŞTUR 28 MAYIS 1942

KARİKATÜR

PERŞEMBE GÜNLERİ ÇIKAR SİYASİ EDEBİ HAFTALIK MİZAH MECMUASI

SAHİBİ: SEDAT SİMAVİ
İDAREHANE: İstanbul, Ankara caddesinde Acımusluk sokağı No. 7
Telğraf: İstanbul: KARİKATÜR
Posta kutusu: İstanbul: 103

ABONE ŞARTLARI:
Türkiye için seneliği 500, altı aylığı 250, üç aylığı 130 kuruştur. Ecnebi memleketler için seneliği 800, altı aylığı 400, üç aylığı 200 kuruştur.

FRANSIZ MÜSTEMLEKELERİ İŞPORTADA:
Harp — Haydi alan kazanıyor, alan kazaniyor!..

YENİ ZENGİNLER ADADA:

Eşek — Şu yeni zenginlerde de insaf yok, bizim sırtımıza da müşteriye biner gibi biniyorlar!..

HAFTADAN HAFTAYA

SUNDAN BUNDAN

AMERİKALILARIN HAZIRLIĞI:

KAHVEDE gazete okuyan biri etrafındakilere anlatmıya başladı:

— Yaman insanlar şu Amerikalılar... Mihvercileri yenmek için pek büyük bir harp tahsisatı kabul etmişlerdi ya... Şimdi bu hesapta bir yanlışlık olduğunu fark etmişler... «Evvelâ telâştan zihnimiz karıştı, lüzumundan fazla uçak, tank, gemi vesaire yapmıya başladık. Halbuki bunların dörtte üçü miktarında silâhla Mihvercileri mağlûp edeceğimiz fennen sabit olmuştur. Binaenaleyh geri kalan dörtte bir hiç bir şeye yaramıyacaktır» diyorlar.

Dinliyenlerden biri düşünerek cevap verdi:

— Evet, meseledir. Fakat Amerikalılar hiç bir şeyleri kimseye benzemiyen insanlardır. Görürsünüz, buna da bir çare bulurlar. Silâhların fazlasını mutlaka satacaklardır.

— Kime?

— Kime olacak, Mihvercilere..

BABÂLİ:

Almanyayı iyi tanıyan bir gazeteci arkadaş söylüyordu:

— Bizim Babrâlinin Almanyaya çok benziyen bir tarafı vardır. Bilir misiniz nedir?

Odada bulunanlardan bazıları cevap verdiler:

— Dünyalık ve yiyecek cihetinden biraz darca vaziyette bulunması.

— Fırsat buldukça önünü ardını düşünmeden öteye beriye yıldırım hücumları yapması.

— Yazar ve konuşurken rakamları bir parça fazla şişirmekten hoşlanması.

— Erzatsı maddeler kullanmaktan fazla hoşlanması.

— Hayır.. hayır.. hayır.. Bunların hiç biri değil. Ben size söyliyeyim. Almanyada büyük bir doktor bolluğu vardır.. rasgeldiğiniz kimselerin üçte ikisi mutlaka Her doktordur. Bizim Babrâlide de herkes biribirine üstat der.

BULUNMAZ HİZMETÇİ:

Arkadaşım hizmetçisinden bahsediyordu:

— Bizim bayan yorgunluktan ölecek. Çünkü hizmetçi elinden kabuklu yumurta yenmiyecek bir mendebur mahlûk.. Yaptığı üstünkörü bir bulaşık yıkamaktan ibaret. Fakat o şekilde yıkadığı tabakları, çatal ve bıçakları sonradan bir kere daha sudan geçirmeden kullanmak mümkün değildir. Çamaşır yıkamaz, tahta silmez, ortalık süpürmez. Son derece terbiyesiz olduğu için durmadan bayana, çocuklara, bana, hattâ eve gelen misafirlere çatar. Sonra iki günde bir «Ben gidiyorum, başkasını bulun» diye kalkar. Yalvarır, yakarır, zorla gönlünü ederiz.

Bu izahat beni şaşırtmıştı:

— Peki neye defetmiyorsunuz? dedim.

— Aman azizim, bir daha öyleşini nereden buluruz. Karıda şeker ve damar hastalığı var. Doktor bir lokma ekmek yemesini yasak etti. Karnesi bize kalıyor.

MERHUMUN MİRASI:

— Zavallı adam çok muztarip. Geçen hafta babasını kaybetti, çok üzülüp ağladı. Bereket versin merhumun mirası bir dereceye kadar onu müteselli ediyor.

— Acayip. Ben merhumu çok fakir bir adam sanırdım.

— Yine de pek zengin değil. Fakat oğluna bir müddet geçinecek kadar bir şey bıraktı.

— Ne bıraktı?

— Ekmek karnesini.

KAHVALTI:

Bizim büyük birader Amerikalı gibi bir adamdır. İntizamı

— Dua et ki, tramvay gibi bisikletin arkasına da takılanlar yok..
— Kim demiş.. biraz açılayım da sen arkama takılanları gör!..

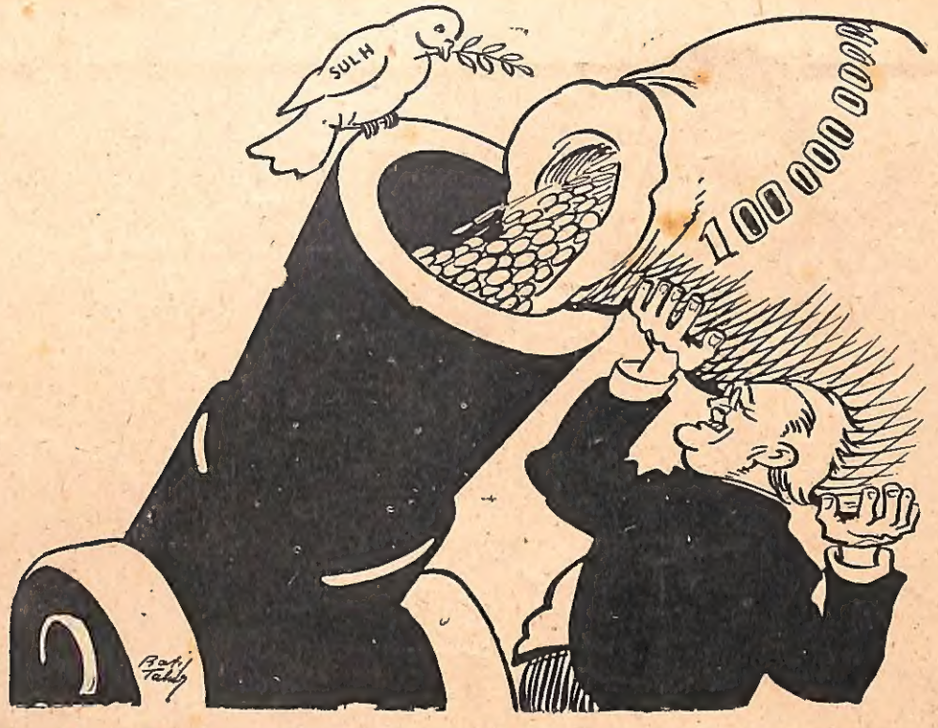

Ruzvelt — Dur hele, evvelâ senin yuvanı bozanların yuvasını yapayım!...

Şehir Hayatı;

YALNIZ TAKSİLER Mİ

OTOMOBİLLER, şehirde, tramvayın, vapurun, otobüsün, trenin işlediği yerlere gidemiyecekmiş... Çok güzel bir düşünce. Fakat bunun daha faydalı olması için memnuiyet kararını yalnız taksilere değil, hususîlere de tatbik etmeli!

Taksi sahibi, elli, altmış kuruş fazla kazanacağım diye, hısmını, akrabasını yayan bırakmıya razıdır, çünkü onun düşüncesini şahsî menfaatı teşkil ediyor. Fakat hususîye kurulan zat, kendisinden başka, herkesi düşünmiye mecburdur, zira onu otomobile oturtan heyet, «Bakalım, yakışıyor mu, yakışmıyor mu?» diye sudan bir meraka kapılmamıştır; kendisini semt semt göstermesi için değil, etrafı iyiden iyiye görsün, her derde çabuk deva bulsun diye altına o gerduneyi çekmiştir... Yoksa şu hususîye daha yakışıklı, öteki hususîye daha gösterişli birini bulmak meselesi hâsıl olurdu!

Hususî otomobillerin, bir an için, öbür nakil vasıtalarının işlediği yerlere gidemiyeceğini tasavvur edelim; emin olunuz, şehrin manzarası kısa bir zamanda değişir... Tramvay yolu istikametinde otomobilini yürütemiyen bir zat, elbette, yaya kalmıya, yahut tramvaya atlamıya mecburdur. Farzedelim ki, bu zat, Harbiyede oturuyor, ve Taksime kadar yayan gidecek. havanın lodos veya poyraz

mez; zira, rüzgâr ister sağdan, ister soldan gelsin, meydanla yan sokaklardan kopan toz kasırgası muhakkak ağzına, burnuna dolacak, gözlerini yumduracaktır.. Fakat bu zatın yumulan gözlerine mukabil basireti hemen açılacak, oracıkta bir dükkândan derhal telefona sarılacaktır:

— Vakit geçmeden Sipahi Ocağı sahasının bir park haline getirilmesine bakmalı.. Harbiye caddesine çıkan sokaklara da her gün iki arazöz yollamalı... Buradan geçenlerin tozdan, dumandan çektiği nedir?

Tabiî, bu zat, daha fazla yürümiye imkân bulamıyacağına göre, oradan bir tramvaya atlamak istiyecektir, ve tabiî, ilk gelen Şişli - Tünelin, onu takip eden Maçka - Eminönünün, arkasından birer birer sökün eden Kurtuluş - Beyazıt, Fatih - Harbiyelerin üstünde hep: «Dolmuştur!» levhaları asılı... Dolmamış bir tramvay değil, «Dolmuştur!» levhasını taşımıyan bir tramvayı saatlerce beklemekten ayaklarına kara su inen zat, nihayet, vatmanın:

— Yer yok!

Yolcuların:

— Ezileceğiz!

Gibi feryatlarına bakmadan, canını dişine takarak, bir sahanlığa atlıyacaktır. Tramvayın kalabalığını nasıl söküp, nasıl yanına kadar sokulduğuna bir türlü akıl erdiremediği biletçinin:

— Bilet!

Diye yüzüne baktığını görünce:

— Paso!

Cevabını verecek, fakat ondan:

— Görelim:

Hitabını duyar duymaz harekete geçecektir. Sahanlığın içine sıkışan otuz yolcunun arasından elini kurtarıp cebe götürmek bir mesele, cepten cüzdanı çıkarmak bir mesele, cüzdanı açıp pasoyu aramak bir mesele, hele aradığı pasoyu bulamamak da daha önemli bir mesele...

— Unutmuşum, bir bilet kes!

— Bozukluğum kalmadı, liranın üstünü depodan alırsınız!

Her durakta bir yolcu inecek, iki yolcu binecek, bu suretle tramvay Karaköye kadar bir insan salamurası halini alacaktır. Karaköyde, suyu alınmış bir portakal gibi, kendisini yolun üstünde bulan zat, geniş bir nefes aldıktan ve vücudunu yoklayıp da âzasının tamam olduğunu anladıktan sonra hemen oracıktaki bir dükkândan telefona sarılacaktır:

— Gün geçirmeden muattal otomobillerin karoserilerini değiştirmeli, birer kaptı kaçtı haline getirip derhal Harbiye ile Karaköy arasında işletmiye başlamalı.. Tramvay arabaları bir cendere halini almıştır. Yolculara yazık değil mi?

(Devamı 11 nci sayfada)

Erkek — Ben kadına verdiğim sözü tutarım..
Kadın — Paranı tutamadığından belli!..

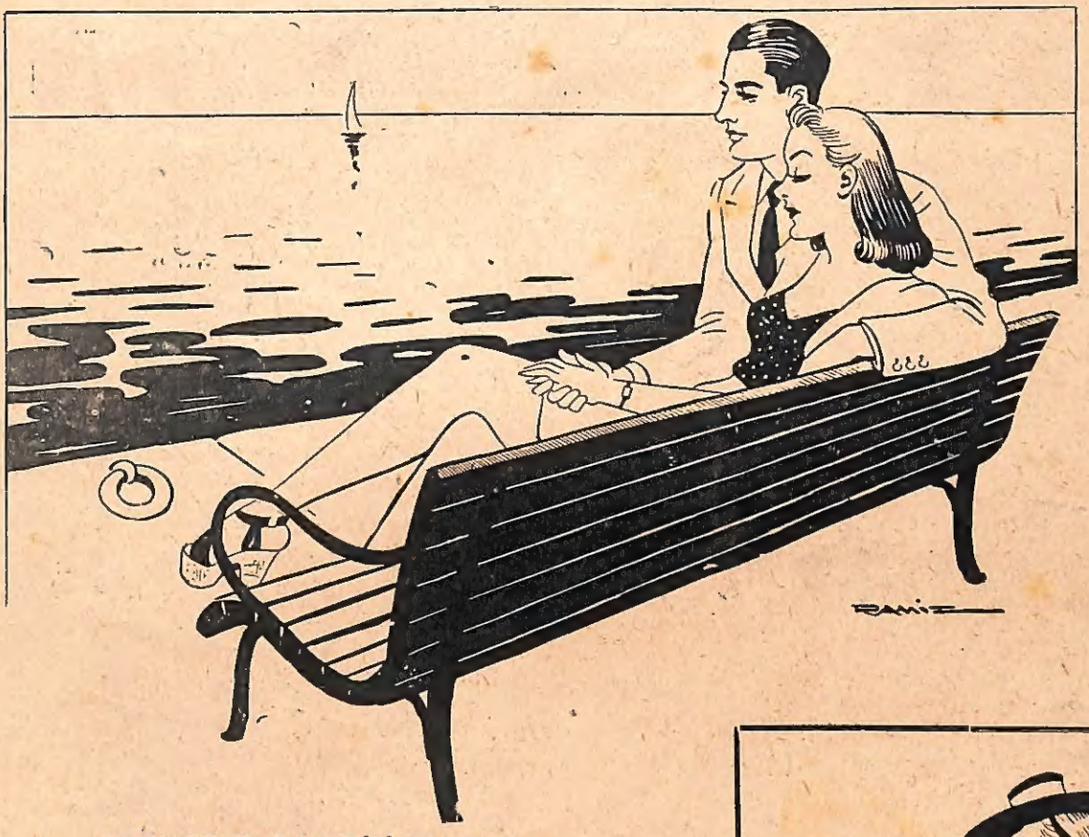

YUVAYI YAPAN DİŞİ KUŞTUR:

Erkek — Ah, benim de bir yuvam olacak mı?

Kız — Evlenelim, ben senin yuvanı yaparım!..

ANKARA MEKTUBU

(2 nci sayfadan devam)

19 Mayıs gençlik bayramında gençlerimizin idmân hareketlerini seyrederken, yüzlerinden sıhhat akan bu neşeli delikanlılarımızın ve kızlarımızın bu yüzden kendilerinden beklediğimiz gayelere ulaştığını görerek sevindik, istikbal için beklediklerimizi de onlarda behemehal bulacağımıza inandık.

Bize gençliğimizde neşeyi ve hareketi haram ettiler. Biz devamımız olan pek kıymetli gençliğimizde bunları bularak kendi eski halimize gülüyor ve hiç olmazsa bu suretle gülen dudaklarımızla eski terbiye usullerinden intikam alıyoruz.

Gülmek, hareket etmek.. bunlar, sıhhat ve hayata mukavemet alâmetleridir. Yaşamak, insanlara ve yurda faydalı olmak ne zevkli, ne tatlı şeydir. Küskün surat hayata küsmüş adamın alâmetidir. Halbuki hayat böylelerini sevmez ve bittabi onlar da onu sevemez.

Hayatı, insanları seven gençlik, İşte yaratılmış yeni Türk gençliği böyle bir gençlik.

Onlardan Türklük, vatan, insanlık ve dünya çok, pek çok şeyler bekliyor. Ümitlerimiz behemehal tahakkuk edecektir.

★

çok sever, hesap ve kitabını gayet iyi bilir. Meselâ aylığını günlere taksim eder, hiç bir günün hesabını ertesi güne geçirmez. Her sabah karne ile aldığı ekmeği iki büyük ve bir küçük parçaya ayırır. Büyükler öğle ve akşam yemekleri, küçük parça sabah içindir. Dün sabah kendisine bir sigara vermek istedim, reddetti:

— Bilirsin ki, kahvaltı etmeden sigara içmek usulüme muğayirdir.

— Niçin?

— Ekmeğim yoktu.

— Anladım. Bugün yarım tahsisat günü diye galiba kahvaltıya ekmek ayırmadın.

— Bilâkis ayırdım, fakat kahvaltı sofrasına oturacağım zaman ekmeği elimden yere düşürdüm. Döşeme tahtasında bir budak deliği vardı. Aksi tesadüf ekmek onun içine düştü; aç kaldım.

KARİKATÜR

BİR ANKARA TİPİ DAHA:

Babıâli caddesinin kırk yıllık âşinası. «Saadet» gazetesi sahibi Mehmet efendiye «Malûmat» patronu Baba Tahire yetişmiş. Ahmet Mithatle boza içmiş, Ebuzziya Tevfikle şira bardağı tokuşturmuştur. Cahitle Velidi kısa pantalonlu iken tanır, bir zamanlar İstanbula gelen Çaya gibi meşhur pehlivanlarla hem güreş, hem röportaj yapmıştır.

Hoş şimdi evdeki tekir kedi ile bile dalaşacak hali kalmamış ama, yine yallah edince oturduğu «Dikmen» bağlarından yaya olarak bir hamlede soluğu Yenişehirde almaktadır.

Celâl Davut, yaşıyan eski gazeteciler arasında en eskilerinden biridir. Bir iki senedenberi mesleğini bırakmış, ziraatta arıcılık mütahassısı olarak çalışmaktadır.

Nereden nereye? demeyiniz. Kırk yıl tecrübe ettiği matbuat hayatında bir damla bal bulamayınca ne yapsın, bir bağ alıp arıcılığa başlamıştır.

Celâl Davut Arıbal'a sorarsanız, matbuat hayatındaki yabani arıların sokmalarına karşı artık tahammülü kalmadığını söylemektedir.

Celâl, bu eski pehlivan, bu eski gazeteci, şimdi arıcıkları ile ve arılara dair konferanslar vermekle meşgul. Ha, unutmıyalım, bir meşguliyeti de tatlı tatlı eski matbuat hatıralarını anlatmaktır.

Hey gidi günler, Celâlcik anlatsın da bir görün, ne devirler yaşamışız?

Zaparta

— Bacaklar yine açıldı..

— Aman bırak açılsın.. bu sayede çorap masrafı kapandı!

— Şu yağından ver bakalım iyi mi, bir koklıyalım..
— Merak etme bayım, zaten koklıyacak kadar veriyoruz!

ESKİ AĞIZA YENİ TAAM

Eski ağız:
Âteş gibi bir nehr akıyordu
Kûhumla o rûhun arasından.
Yeni taam:
Od denlü bir ırmak akıyordu
Zırgımla o zırgın arasından.

★

Eski ağız:
Ölürsem görmeden millette ümmit ettiğim feyzi
Yazılsın sengi kabrimde vatan mahzun ben mahzun
Yeni taam:
Ölürsem görmeksizin ulusta umduğumu
Yazılsın taşımda: yurt sağundur, ben sağun!

★

Eski ağız:
Bir elinde gül bir elde cam geldin sakıyâ
Kangısın alsam gülü yahut ki câmı ya seni
Yeni taam:
Geldin, bir elde çiçek, bir elde çanak, saguç,
Çiçeği mi alayım, çanağı mı, seni mi?..

★

Eski ağız:
Kâsei lebriz fağfur olsa da vermez seda
Servet efzâyiş bulunca ağniya hissetlenir
Yeni taam:
Çin işi olsa bile dolmuş çanak tınlamaz,
Para, pul çoğalınca doyuk dilencilenir!

★

Eski ağız:
Kimseden ümmidi feyiz etmem, dilenmem perr-ü bal
Kendi cevvim, kendi eflâkimde kendim tairim
İnhina tavkı esaretten girandır boynuma:
Fikri hür, irfanı hür, vicdanı hür bir şairim.
Yeni taam:
İllerden gürlük ummam, kolla kanat dilenmem,
Öz boşluk, öz gökümde özüm gezip tozanım.
İğilmek ağır gelir kölelik tasmasından:
Düşüncesi, tapkısı irikl bir ozanım.

★

Eski ağız:
Nevbehâr vuslatın bassın deyû ilk âyına
Budesen pabûş giydirdim o nerminpâyına
Yeni taam:
Bassın diye kavuşmak yazının ilk ayına
Çarık taktım öpüşten yumuşak ayağına!

ÇAMDEVİREN

OLSA DA BİR OLMASA DA

Kara bahtım bana yâr olsa da bir, olmasa da...
Bağı ömrümde bahar olsa da bir, olmsa da!
Eliden sonra gelen devleti ben neyleyeyim?
Tahtı emrimde diyar olsa da bir, olmasa da!
Milletin derdi umurunda mı vurguncuların?
Lânetin hacmi tomar olsa da bir, olmasa da!
Yeni bir liste sunar halka emanet her gün,
Listeler hâle uyar olsa da bir, olmasa da!
Yok bugün çarşıda yağ, narhı fakat listede var,
Gayri çarşı ile pazar olsa da bir, olmasa da!
Koyalım mangala biz listeyi sağyağ yerine,
Tuz, biber, nane, bahar olsa da bir, olmasa da!
Yüzme bilmezse nedir çare vapurdan düşene?
İki canipte kenar olsa da bir, olmasa da!
İhtikâr ehline bin türlü ceza tarh edilir,
Bu ceza onlara bâr olsa da bir, olmasa da!
Onların millete bir kerre dokunmuş zararı,
Bize şimdengeri kâr olsa da bir, olmasa da!
İktisap ettiğimiz bunca hüner, sanat, fen
Bizi îlâya medar olsa da bir, olmasa da!
Kuruyor, Çamdeviren, nahli ümîdim kökten:
Bağı ömrümde bahar olsa da bir, olmasa da!

ÇAMDEVİREN

— Şu yağından ver bakalım iyi mi, bir koklıyalım..
— Merak etme bayım, zaten koklıyacak kadar veriyoruz!

VAKİT MESELESİ

YAŞ, altmışı bulduğu halde, vücudu hâlâ dik, saçlarının siyahı beyazından daha fazla, yüzü her zaman gülümser gibiydi. Ahmet Dündoğdu, gençliğini oldukça muhafaza eden görünüşü, gösterişi ile her yerde kazançlı çıkardı. Yaşlı arkadaşlarının yanında genç, yaşlı olmıyanların yanında da olgun bir adam tesiri bırakırdı.

Güzel hikâyeleri, zarif nükteleri ile Dündoğdu, kadınların da hoşlandığı bir meclis, bir sohbet adamı idi. Seyahatlerini anlatır, karşısındakinin alâka ve tecessüs noktalarını keşfederek ona göre mevzular çıkarır, edebiyattan hoşlanana şiir okur, musikiden haz duyana senfonilerden, melodilerden bahis açar, bu yüzden her yerde aranılan bir varlık olurdu.

Tatlı konuştuğu için kadınlar onu sever, yaşlı olduğu için de erkekler onu kıskanmazdı. Ahmet Dündoğdu, talihin bu ikiz mazhariyeti ile, bir samimiyet havası içinde şen ve kayıtsız yaşamakta idi.

Fakat hangi saadet süreklidir ki?.. İşte, günün birinde, Ahmet de sokaktan geçerken başına kiremit düşen bir adam gibi birdenbire bir aşka tutuldu. Aşk güzel bir şey, fakat âşıkla maşukası arasında yaşlar denk olursa! Halbuki, Ahmedin yaşı altmışı, Selmanın yaşı yirmi idi.

Ahmet, Selmaya kapıldığı gündenberi, hep onun devam ettiği çayları arayıp buluyor, ona rasgeldiği yerde başkası ile meşgul olmuyordu. Bu genç, güzel ve zarif kızın dikkatini çekmek, ona yaşı ile, başı ile veremiyeceği tesiri çenesinin kuvvetile uyandırmak için neler yapmıyordu ki.. Bütün sinema artistlerinin hayatını tetkik ediyor, onlardan canlı fıkralar çıkarıyor, henüz İstanbula gelmemiş filimlerin mevzularını görmüş gibi anlatıyor, hulâsa genç kızın da, öbür kadınlar gibi, kendisi ile meşgul olması imkânlarını hazırlıyordu..

Bu gayretinin mükâfatını az zamanda gördü. Selma da onu, öteki kadınlar gibi, aramakta gecikmedi.

— Bu hafta neredesiniz?

— Cuma akşamı prenseslere muhakkak geliniz!

— Salıya Zehranın çayında mutlaka beklerim..

Fakat bu buluşmalar, bu konuşmalar hep tadımlık oluyordu. Bir gün, Ahmet Dündoğdu, dayanamadı, Selmaya dedi ki:

— Sizinle doya doya konuşmak, konuşmak için de baş başa kalmak istiyorum. Size anlatacağım okadar çok şeyler var ki, bunları, herkesin bulunduğu bir salonda, herkesin gözü önünde söylemiye imkân yok.. Acaba bana boş bir gününüzü, hattâ gününüzün bir kısmını bağışlıyamaz mısınız?

— Neden olmasın, bay Ahmet?..

Ahmedin sevincinden kalbi boğazına takıldı, hıçkırır gibi:

— Demek vadediyorsunuz? dedi..

— Vadediyorum..

— Öyle ise yarın akşam..

— İşte buna imkân yok... Yarın, öbürgün, hattâ ondan sonra dört, beş günüm dolu..

— O halde gelecek hafta..

— Ona da imkân yok.. Zira Ankaraya kadar gidip gelmek mecburiyetindeyim...

— Öyle ise ne zaman buluşacağız?

— Bir ay sonra, bugün, bu saatte...

Ahmet ağlıyacak bir hale geldi:

— İşte, bence de buna imkân yok..

— Neden? Bence imkân oluyor da sizce neden imkân olmuyor?

— Sizin yaşınız daha yıllarca beklemiye müsait... Fakat benim yaşım öyle mi? Vaktim dar... Ecel gelmeden evvel sizi görmekliğim icap ediyor!

Papağan

— Annem ne tuhaf kadındır: bana mütemadiyen havalandığımdan bahsediyor... Halbuki şimdiye kadar hiç tayyareye binmiş değ'lim!..

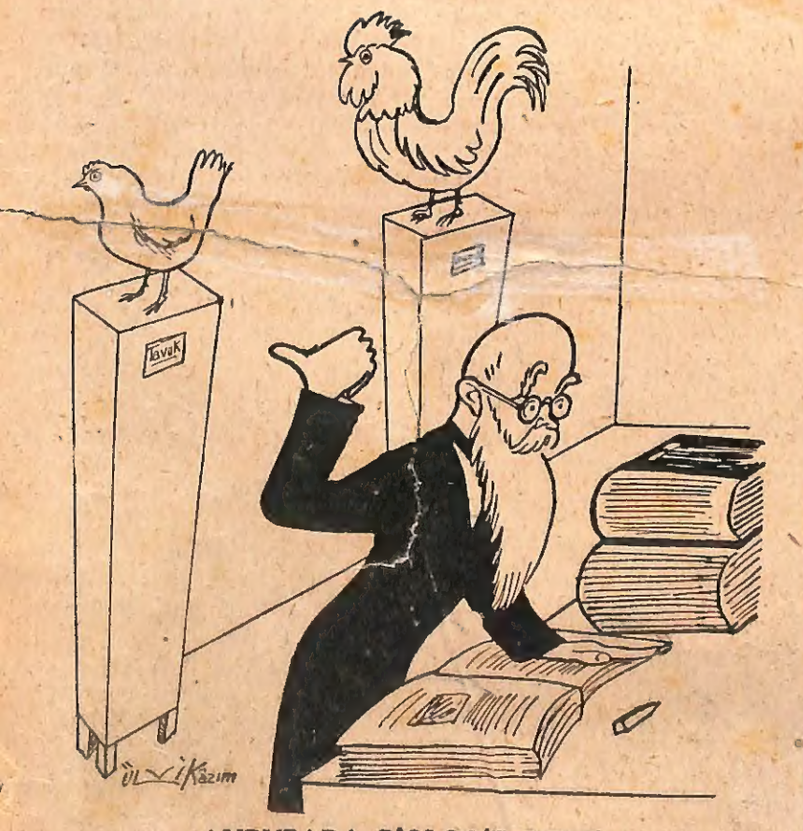

AVRUPADA BİOLOGİE DERSİ:

Profesör — Bunlar yumurtlıyan hayvanlar cinsinden olup ehlî idiler. Evvelki insanlar bunların da etlerini yerlerdi. Şimdi nesilleri tükenmek üzere olup bu yüzden müşkülâtla ve pahalı olarak tedarik edildiklerinden artık kimse yemez oldu!..

AKŞEHİR EFENDİSİ

Yazan: Ragıp Şevki

— 39 —

Hoca: «Allah Allah!» diye mırıldandı. Hatunda yine bir hal vardı. Halbuki o eve gelip neşeleneceğini, böylece bütün yorgunluklarından kurtulacağını sanmıştı. Sofada Atike hatunla karşılaşınca:

— Gülmez sultan, yine ne var bakalım, dedi. Surat bir karış.. ne oluyor?

— ...

— Biz sabahtan akşama kadar kafa patlatalım, yorulalım da, evimize gelince böyle surat görelim.

Atike hatun birdenbire titizlendi:

— Canım, elbette bir sebebi var. Komşulardan birinin tazesi çocuk üzerine gidivermiş. Ona başın sağ olsuna gittim. Daha yeni geldim. Anladın mı şimdi.

Hoca, uzun uzun karısının yüzüne baktı, sonra başını salladı:

— Ben senin düğün evinden geldiğini de bilirim ya, ne ise...

— Aaa, senin canın kavga mı istiyor efendi... Vallâhi...

Bu sırada kapı çalınınca ikisi de cumbaya doğru koştular. Gelen, Kurtoğlu idi. Hoca, herifin dert yanmıya geldiğini anladı ve bir küfür savurmamak için kendini güç tuttu. Fakat ne olursa olsun misafirdi, kapıyı açmak lâzımdı.

İmat kapıya giderken, Hoca da sokağa bakan büyük odaya girdi, minder üstünde yer aldı. Tesbihini çıkararak çekmiye başladı. Böylece kendisine heybet vermiye çalışıyordu.

Kurtoğlu yerden temennalar ederek geldi, Hocanın eteğini öpüp bir kenara oturdu. Sonra da davasını anlatmıya başladı. Hep kendi hakkından bahsedip duruyordu. Hoca da durmadan başını salladı ve nihayet:

— Haklısın, haklısın!.. dedi.

Kurtoğlunu savdıktan sonra henüz derin bir nefes almamıştı ki, kapı yeniden çalındı. İmat bir koşu yukarı çıkıp haber verdi. Sencer Başe gelmişti. Hoca oruçlu ağzını bozmamak için sadece başını sallamakla iktifa etti. Sencer Başe de gelip Hocanın eteğini öptü, o da bir köşeye ilişti, davasını anlatmıya başladı. Hoca ona da kafa salladı, sonunda ona da:

— Hay hay, haklısın! dedi.

Sencer Başe henüz çıkarken ezan okunuyordu. Hoca, Atike hatunun hazırladığı sofraya çöker çökmez, derhal zeytin tanesine yapıştı, bir lokma pide koparark ağzına attı. Öyle de acıkmıştı ki..

Atike hatun ise yiyecek içecek düşünmüyordu. Düşündüğü şey, kocasının kadılıkta gösterdiği beceriksizlik idi. Öyle ya, biraz evvel dinledikleri bunu ispat etmiyor muydu?

Atike hatun çorbayı sofraya koyarken dayanamadı:

— Bana bak efendi, dedi. Biraz evvel Kurtoğlu geldi, işini anlattı «haklısın!» dedin. Az sonra Sencer Başe denilen o adam geldi, o da meramını anlattı, ona da: «haklısın:» dedin. Bu nasıl iş? Sen kadı isen, ben de bunca zamanlık kadı karısıyım. Ayni meselede hem davacı, hem hasım ikisi birden haklı olur mu?

Hoca, kaymak gibi peyniri, sıcak pide üzerine sürerek öyle iştah ile yemeğe koyulmuştu ki, karısının ciddiyetine ehemmiyet bile vermedi. Fütursuzca:

— Doğru karıcığım, sen de haklısın! dedi.

Sonra ortaya konan çorbaya büyük tahta kaşığı daldırarak hızla ağzına attı. Fakat atması ile boğazından midesine kadar müthiş bir ateşin indiğini hissetti, hızla yerinden sıçrıyarak merdivenlere doğru atıldı:

— Aman karı, savul, karnımda yangın var!..

Atike hatun da telâşla yerinden sıçrıyarak arkasına düştü. Fakat Hoca ancak merdivenlerin ortasında kendine geldi ve birdenbire durdu. Yutkundu, yutkundu ve güldü. Nefes nefese yanı başına gelen Atike hatunun yüzüne baktı:

— Karı ben bunamıya başladım!

Bu gürültü ile küçük Ömer de uyanmıştı. Hoca ağır ağır merdivenleri çıkarak sofraya oturdu. Evlendiği gündenberi ilk defa karısından sıkılmış, utanmıştı. Koskoca kadı olduğunu, saçı sakalı ağırmıya başladığını düşünüyor ve hicap şakaklarından ter halinde dışarı vuruyordu.

Onun süt dökmüş kediler misali boynunu büküp oturuvermesi, Atike hatunu âdeta gıdıkladı, hatun birdenbire katıla katıla gülmiye başladı. Öyle gülüyordu ki, oğlan bile ağlamaktan vaz geçmiş, burnunu çekerek yaşlı gözlerle anasına bakakalmıştı.

Hoca bir iki defa:

— Yahu, kendine gel, ne oluyorsun! demek istedi.

Fakat bu sözler Atike hatunu susturacağına tahrik etti. Hoca da susmaktan başka çare bulamadı.

Yemeği böyle biri gülerek, biri somurtarak bitirdiler. Bir aralık Ömer de dile geldi. Çetrefil dili ile öyle bir konuşuyordu ki, Hoca oğluna baktıkça keyfi geliyor ve her şeyi unutuyordu.

Yemekten kalkarlarken komşulardan İzzettin efendi ile Sarı imamın kayını Mustafa ağa geldiler. İmat, misafirleri büyük odaya aldı, Hocaya da haber verdi. Sivrihisara geleliberi Hoca yeni bir âdete tiryaki olmuştu: Kendisinin sayılmasını çok istiyordu. Bir yere girdiği zaman orada kim varsa, hep birden ayağa kalkmalı, Hocayı eteklemeliydi. Yoksa istediği yapılmazsa Hocanın çok gücüne gidiyordu. Bu huyunu İmada da belletmişti. Bunun içindir ki, eve bir misafir gelince, aşağı küçük odada oturan Habeş oğlan derhal:

— Destur! diye bağırarak merdivenleri çıkıyor, geleni büyük odaya alıyor, sonra Hocaya haber veriyordu.

Hoca kürkünü sırtına geçirip odaya girdiği zaman İzzettin efendi ile imamın kayını gürültü ile oturdukları yerden fırladılar, Hocayı etteklediler. İzzettin efendi yerden birkaç temenna aldıktan sonra ellerini uğuşturdu:

— Efendi hazretleri, çoktan var ki, sözünüzden, sohbetiniz-

— Mademki her şeyden evvel haysiyet meselesi mevzuubahs, o halde ödemek istediğin şu faturaları bir yana bırak da hemen yazlık bir köşk aramıya çıkalım!..